

1. UVOD

Pojavom industrijalizacije, problemi koji se odnose na degradaciju životne sredine postaju sva veći. Glavni razlog za nastajanje ekoloških problema je upravo antropogeni faktor. Čovek je vekovima prisvajao prirodu i odnosio se prema njoj kao prema neiscrpnom izvoru materije i energije. Međutim mora se uzeti u obzir da je čovek prirodno ali i društveno biće, pa ima razvijenu svest što ga i razlikuje od životinja. Prema tome, on morada sagleda posledice svog ponašanja prema prirodi, jer u njoj postoje tokovi kruženja materije i energije kao i mnogi drugi samoregulatorni procesi koji nesmeju biti narušeni.

Svojim radom, čovek je od prvobitnog okvira života stvorio specifičan kulturni okvir. U tom dugotrajnom procesu smatralo se da je priroda tu da bi u potpunosti zadovoljila sve ljudske potrebe, i da se ona mora prilagoditi čoveku, a ne čovek prirodi.

Sve ovo, dovelo je do velikih problema u životnoj sredini. Ti problemi zauzimaju globalne razmere, pa seza njihovo označavanje sve češće koristi termin ekološka kriza.

Pod pojmom ekološka kriza podrazumeva se niz problema kao što su: globalno zagrevanje ili efekat staklene bašte, zagađenje vazduha, voda, izumiranje biljnih i životinjskih vrsta i mnogi drugi. Svi ovi problemi međusobno su povezani i uslovljeni. Šanse za njihovo potpuno rešavanje su male, ali se oni mogu znatno smanjiti ispravnim ponašanjem čoveka prema prirodi. Širenjem ekološke svesti, uvođenjem zakona za zaštitu životne sredine i mnogim drugim metodama može se bitno uticati na poboljšanje njenog stanja. Da bi se do toga došlo potrebno je ući u suštinu mnogih problema koji se odnose na degradaciju životne sredine.

2. POJAM I UZROCI EKOLOŠKE KRIZE

Ekološki problemi dovode do negativnih promena ne samo u biosferi već i u ljudskom društvu, pa se iz tog razloga ovim problemima bave i društvene nauke kao što je socijalna ekologija.

Pod pojmom ekološka kriza, smatra se niz problema koji uzimaju globalne razmere a odnose se na životnu sredinu. "Ekološka kriza predstavlja narušavanje uravnoteženosti uslova i uticaja u čovekovoj životnoj sredini, u jedinstvu njene prirodne i društvene komponente i izražava se u ugroženosti stabilnog funkcionisanja kao biosfere tako i društva, dovodeći u pitanje čovekovu egzistenciju kao prirodno-društvenog bića." (Marković, 1994.)

Marković, takođe, nalaže da se pri definisanju ekološke krize najčešće navode tri njena modaliteta, a to su: zagađenje, ugroženost i destrukcija. Ovi modaliteti odnose se na meru degradacije i poremećaja ekološke ravnoteže. Pa tako zagađenje predstavlja najniži stepen poremećaja životne sredine.

Ugroženost je znatno smanjenje sposobnosti ekosistema i biosfere za samo regulacijom a destrukcija predstavlja onaj stadijum degradacije kada je obnova njihovih funkcija nemoguća ili podrazumeva velike napore koje bi čovek morao da uloži u dugom periodu.

Životna sredina ima veliku sposobnost samoregulacije, pa unošenje malih količina zagađujućih materija ne može da ugrozi prirodne procese u njoj. Međutim, emisijom velikih količina toksičnih materija prelazi se prag samiregulacije i to dovodi do ozbiljnih oštećenja i poremećaja u njoj.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com